

Aan
de gemeenteraad

Datum 8 juli 2024
Zaaknummer 2024-0043814
Betreft Raadsinformatiebrief preventief fouilleren

Vergadering van
Portefeuillehouder: Wouter Kolff
Begrotingsprogramma: Levendig, Leefbaar en Veilig Dordrecht
Kernteam/Opgave: Versterking Bestuur & Organisatie – Veiligheid & Kabinet
Auteur: Daimy Lingen
E-mail: d.lingen@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Daimy Lingen
Openbaar: Ja

Raadsinformatiebrief

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

De gemeenteraad heeft op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening (artikel 2:76) aan de burgemeester de bevoegdheid gegeven tot het aanwijzen van een veiligheidsrisicogebied waarbinnen de Officier van Justitie gebruik kan maken van de controlebevoegdheden als bedoeld in de artikelen 50, derde lid, 51, derde lid, en 52, derde lid, van de Wet wapens en munitie (preventief fouilleren).

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

De politie heeft het jaarverslag 2023 opgesteld met de belangrijkste resultaten en ontwikkelingen. Hierbij informeer ik u over dit jaarverslag. Op 3 oktober jl. is tijdens een themabijeenkomst veiligheid de gemeenteraad geïnformeerd over preventief fouilleren. De politie heeft tijdens deze bijeenkomst een beeld geschetst over het doel en de uitgangspunten van dit instrument. Op 25 april jl. bent u geïnformeerd over mijn besluit om opnieuw veiligheidsrisicogebieden aan te wijzen. Het besluit stelt de officier van justitie in staat om met ingang van 1 mei 2024 tot 1 november 2024 de politie preventief te laten fouilleren op de aanwezigheid van wapens.

Wat is de te delen informatie?

Preventief fouilleren is een maatregel die wordt ingezet om wapengeweld en andere vormen van criminaliteit te verminderen. In de aangewezen veiligheidsrisicogebieden kan de politie zonder concrete verdenking personen en voertuigen fouilleren. Het is een controlemiddel dat 'zonder aanzien des persoons' moet worden ingezet (a-selectiviteitsbeginsel). Dit betekent dat het geheel los staat van een concreet strafbaar feit en dat jegens de te fouilleren personen geen aanwijzing of vermoeden van strafbaar feit bestaat. Selectie op basis van uiterlijke kenmerken bij de toepassing van het instrument is niet toegestaan. Dit middel is een noodzakelijke aanvulling op de bestaande (integrale) aanpak van onder andere ondermijningscriminaliteit (m.n. drugshandel, (vuur-)wapengerelateerde geweldsincidenten, explosies en high impact delicten. In algemene zin is preventief fouilleren een effectief middel om de stad veiliger te maken. Daarbij ben ik mij er terdege van bewust dat preventief fouilleren een ingrijpend middel is, dat niet lichtvaardig kan en mag worden ingezet. Daarom ga ik pas over tot de aanwijzing na een analyse van wapengerelateerde incidenten door de politie en na afstemming met de officier van justitie. Ik zie preventief fouilleren als een belangrijk middel dat kan bijdragen aan de veiligheid van bewoners, bezoekers en hulpverleners.

Datum 8 juli 2024
Zaaknummer 2024-0043814

Bovendien wordt hiermee het signaal afgegeven dat de aanwezigheid van wapens niet getolereerd wordt.

In 2023 zijn er in Dordrecht zes veiligheidsrisicogebieden aangewezen waar preventief fouilleren heeft plaatsgevonden. Het gaat dan om gebieden binnen de wijken Centrum, Krispijn, Reeland, Crabbehof, Stadspolders en Sterrenburg. Deze gebieden zijn aangewezen omdat de politie feiten en omstandigheden beschrijft waaruit blijkt dat het in de genoemde gebieden sprake is van (aanhoudende) verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel ernstige vrees voor het ontstaan daarvan.

Resultaten preventief fouilleeracties 2023

De preventieve werking van het aanwijzen van een veiligheidsrisicogebied laat zich lastig meten. De resultaten van de preventief fouilleeracties kunnen wel een indicatie vormen voor de effectiviteit van het instrument. In onderstaande tabel vindt u een overzicht van de wapens die in 2023 van straat zijn gehaald door de preventief fouilleeracties.

Resultaten 2023	Aantallen
Gehouden acties	60
Aantal personen gefouilleerd	849
Aantal voertuigen gecontroleerd	431
Aanhoudingen	10
Aantal aangetroffen vuurwapens	1
Aantal aangetroffen imitatie vuurwapens	0
Aantal steekwapens	23
Aantal slagwapens	1
Aantal pepperspray	0
Aantal overige wapens	11
Aantal zwaar illegaal vuurwerk	0

Hoewel het niet het primaire doel van preventief fouilleren is om zoveel mogelijk verboden wapens in beslag te nemen, vormt de hoeveelheid aangetroffen wapens een indicatie voor de effectiviteit van het instrument. Gemiddeld wordt bij elke uitgevoerde preventief fouilleeractie één of twee wapens aangetroffen.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

Ik wil het bezit en het gebruik van (vuur)wapens terugdringen. Dit maakt onderdeel uit van de aanpak van overlast in het aangewezen gebied en daarmee aan een verbetering van de veiligheid. Op 10 april 2024 heb ik van de politie analyses ontvangen met voorstellen om gebieden aan te wijzen dan wel gebieden niet meer aan te wijzen. Op basis daarvan heb ik per 1 mei 2024 besloten de gebieden Centrum, Krispijn, Reeland en Crabbehof te verlengen als veiligheidsrisicogebied en de gebieden Wielwijk en Nieuw Krispijn als nieuwe veiligheidsrisicogebieden aan te wijzen. Ten opzichte van vorig jaar wordt het in een deel van Stadspolders en Sterrenburg niet meer noodzakelijk geacht om preventief te fouilleren. Ik heb dus besloten om deze gebieden niet meer aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied. Het huidige besluit is van kracht tot 1 november 2024. Het nut en de noodzaak van (continuering van) de aangewezen gebieden wordt voor het einde van deze termijn geëvalueerd.